

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Oslo 26. august 2013

HØRING: DET LIVSSYNSÅPNE SAMFUNN (NOU 2013:1)

Kristent Pedagogisk Forum vil fremme følgende synspunkter til NOU 2013:1 Det livssyns åpne samfunn:

Den foreliggende utredningen er en meget grundig og saklig framstilling både angående å gi en historisk bakgrunn og når det gjelder å beskrive dagens samfunn. Vi verdsetter at utredningen på mange felt anerkjenner verdien av menneskers religiøse behov og peker i retning av en utvikling hvor det fortsatt skal være plass for religiøse ytringer i det offentlige rom. For KPF er det viktig at troen og det religiøse ikke blir helt privatisert. En aktivitet som for eksempel skolegudstjeneste mener vi er viktig som identitetsbygging for barn og unge i tillegg til at den skal vidreformidle den kristne kulturarven videre til nye generasjoner.

Det er mange ting i utredningen vi stiller oss positive til. Av ting som er relevante i forhold til saker som KPF jobber med, vil vi vektlegge følgende:

- Av de 8 prinsippene utvalget legger til grunn, vil vi særlig framheve det åttende som et godt grunnlag å bygge den kristne og humanistiske kulturarven videre på: At det skal være aksept for å bli eksponert for tros- og livssynspraksis i det offentlige rom (s. 18)
- Vi støtter avstandtaking fra forbud mot religiøse plagg og symboler (s. 19, 98 unntak: s. 149, 150ff). Vi er enige i at alle innbyggere bør akseptere for eksempel bruk av kors i det offentlige rom (s. 153). Dette samsvarer også med en dom i den europeiske menneskerettsdomstolen.
- Det er bra at utvalgets flertall fortsatt vil at det skal være mulig å arrangere skolegudstjenester (s. 20, 244). Dette er et høyt prioritert område for KPF.
- Den norske kirke har en særskilt forankring i Grunnloven (s. 64). Et formål i kirkeloven er å legge forholdene til rette for et aktivt engasjement (s. 67). Dette bør etter vår mening kunne brukes som grunnlag for en utvidelse av samarbeidet skole-kirke og barnehage-kirke.
- Vi verdsetter at begrepet livssyn her benyttes slik at det favner om både religiøse og sekulære livssyn (s. 85)
- Vi anerkjenner at utredningens vektning av foreldres rett til blant annet å sette grenser for barnas selvbestemmelsesrett i tros- og livssynsspørsmål er god (s. 101).
- Vi oppfatter det slik at utvalget ikke vil nedprioritere bevaringen av kristne kulturuttrykk som for eksempel "Ja, vi elsker" (s. 133). Vi mener at både sanger og symboler (eks. flagget) er kulturuttrykk som fortsatt må være nasjonale symboler og ritualer.
- Vi er enige med kunnskapsministeren som i et svar i Stortinget vektlegger at det bør være åpning for at skoleelver på frivillig basis kan organisere religiøs virksomhet blant annet i friminutt (s. 180). Vi ser det slik at utvalget også anbefaler at slike samlinger kan finne sted (s. 181). Dette er også en høyt prioritert sak for KPF.

Utredningen har noen momenter som vi stiller oss kritiske til.

Vi ønsker ikke at Den norske kirke fratas særstilling (jf. s. 94). Kristendommen er fortsatt den største og viktigste religionen i vårt land. Det er etter vår mening naturlig at den får en særstilling. For oss er dette et svært viktig punkt, særlig med tanke på undervisningen i RLE-faget.

Vi vil også anføre at kravet om minst 100 medlemmer for å være støtteberettiget er for høyt (s. 23, 307ff, 351). Vi støtter mindretallet som setter 10 medlemmer som nedre grense. Skulle for eksempel vår organisasjon starte opp med lokallag, ville vi ha store problemer med å bli støtteberettiget lokalt.

Vi vil ikke at skolens formålsparagraf vurderes på nytt (s. 126). Gjeldende paragraf er nylig vedtatt. Vi trenger ikke noen ny paragraf nå.

Nasjonalt fagråd for kristendomskunnskap og religionsvitenskap peker på at RLE-faget er avskaffet som obligatorisk i grunnskolelærerutdanningen. De ønsker at undervisning i religion, livssyn og etikk blir lagt inn under faget Pedagogikk og elevkunnskap. Utvalget merker seg bekymringen, men vil ikke vurdere eventuelle endringer i dagens ordning (s. 243). For KPF er det svært viktig at slik undervisning igjen blir obligatorisk i lærerutdanningen, slik at kommende lærere får bedre kompetanse i ulike religioner og livssyn og dermed bedre kan forstå ulike elevgrupper.

Avslutningsvis vil vi kommentere følgende:

- Utvalget innrømmer at det kan være rimelig å legge til grunn at det har skjedd en utvikling der vanlige former for religiøs tro og religiøs aktivitet har blitt redusert. De konkluderer med at det har skjedd en klar sekularisering de siste 20 årene (s. 49, 50). KPF er bekymret for at det skal skje en ytterligere reduksjon og sekularisering. For oss er det viktig at religiøs aktivitet ikke får mindre, men heller større plass i det offentlige rom.
- For KPF er det viktig at kristendomsdelen i RLE-faget har størst plass. Mange læreverk opererer med en andel på rundt 30%. Vi ønsker en tydeligere betoning av kristendommen. Dette gjelder særlig på området etikk.
- Utvalget slår fast at det i dag ikke finnes noe system for godkjenning av lærebøker (s. 235). KPF ønsker å gjeninnføre et godkjenningssystem i alle fall for lærebøker i RLE-faget. Bakgrunnen for dette er at vi synes mange læreverk i faget har betydelige mangler.

Oslo 26. aug. 2013

Leiv Steinar Hovtun
(leder av landsstyret i Kristent Pedagogisk Forum)

Haakon Korsgaard
Daglig leder